

Večernik

Leto IV. (XI.), šte. 140

Maribor, ponedeljek 23. junija 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasni po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 1

Sokolske armade skozi Maribor

V SREDO PRIDEJO LUŽIŠKI SRBI, V ČETRTEK ŠEST VLAKOV ČESKO-SLOVAŠKEGA SOKOLSTVA, POSEBEN VLAK BAT'JEVIH NAMEŠČENCEV. PRIPRAVE ZA SPREJEM V MARIBORU.

Maribor, dne 23. junija.

Ta teden bo doživel Maribor največjo vseslovaško manifestacijo po prevratu. Čeprav bi imeli čehoslovaški Sokoli mnogo krajšo pot na zlet v Beograd preko Madžarske, se vendar peljejo večinoma vsi preko Avstrije skozi obmejni Maribor v Beograd. Razni posamezni odličnejši zastopniki s severa pa prihajajo že vsak dan s praškim brzovlakom skozi Maribor.

GLAVNI SPREJEMNI DNEVI pa bodo v Mariboru v sredo, četrtek in petek, 25., 26. in 27. junija t. l. Najprej pridejo Lužiško-srbski Sokoli, katerih se priprave v sredo dne 25. junija s praškim brzovlakom ob 13.58 uri skupno 25. Dolga in naporna bo vožnja, najsevernejših slovanskih bratov iz Budišina v Nemčiji do Maribora, ki ga bodo obiskali prvič, zlasti oficijelno kot Sokoli. V Mariboru ostanejo Lužiški Srbi samo 25 minut do odhoda zagrebškega brzovlaka v Beograd, Mariborski Sokol in Jugoslovansko-čehoslovaška liga bosta mile goste oficijelno sprejela na kolodvoru, kamor naj pride tudi drugo mariborsko občinstvo v čim večjem številu, da s potrebnostjo iskrenostjo pozdravi lužiško-srbske Sokole in Sokolice po dolgi in naporni vožnji. V Mariboru bo pripravljen za goste poseben vagon, s katerim bodo nadaljevali vožnjo v Beograd. Tudi zastopnik Saveza pride k sprejemu Lužiških Srbov v Maribor.

Glavni sprejemni dan slovanskega Sokolstva v Mariboru pa bo v četrtek, dne 26. junija, ko se pripeljejo čehoslovaški in najbrže tudi poljski Sokoli. Med Čehoslovaki je bilo ogromno navdušenja za zlet v Beograd in je morala radi tega ČSS izbirati med najboljšimi najboljšimi. Pred definitivnim odhodom so izvršile vse župe še glavno vajso in šele pri tej je bilo določeno, kdo se sme udeležiti oficijelne ekspedicije čehoslov. Sokolstva v Jugoslavijo. Kljub temu se pripeljejo v petih vlakih in sicer: prvi vlak ob 12.22 uri, drugi ob 12.47 uri, tretji ob 14.22 uri, četrti vlak ob 15.34 uri. Prihod petega in najbrže šestega vlaka še ni natančno znan. Povprečno bo imel vsak vlak pol ure obstanka v Mariboru, tako da se bo vršil sprejem čehoslov. Sokolstva v Mariboru v četrtek, dne 26. tm. skoro cel popoldan, t. j. od 12.22 do nekako 16. ure.

To bo za jugoslovanski Maribor zgodovinski dan in moralna dolžnost vseh Mariborčanov ter vseh oblasti je, da vsakdo po svojih močeh pripomore k čim veličastnejši reprezentaciji obmejnega Maribora, jugoslovanskega Sokolstva in države kraljevine Jugoslavije pred Čehoslovaki.

Na ta dan naj nihče ne misli morda na vročino ali da bi mu bila pretežka žr-

dolgo viharno vzklikanje in ploskanje, katero je končno prekinil načelnik dr. Viktor Murnik s poveljem: Razdor!

Popoldne se je vršila na zletišču javna telovadba jugoslovanskega in čehoslovaškega sokolskega naraščaja, kateri je prisostvovalo nad 30.000 gledalcev. Kralj je bil v dvorni loži, v stranskih ložah pa člani vlade.

tev v svojem poklicu, če bo moral žrtvovati par ur, da bomo mogli prihod vsakega čehoslov. vlaka pozdraviti v valujoči množici, med zastavami, godbo in cvetjem, vedno z isto svežo iskrenostjo, kakoršno bi si želeli mi sami ako bi se nas pripeljalo k sokolskim slavnostem na Čehoslovaško toliko, kot nas bo obiskalo Čehoslovakov.

Dekleta in dame, prinesite seboj našega cvetja, pa tudi z drugimi malenkostmi lahko izkažete bratskim gostom gostoljubno pozornost. Gotovo bo vsakega Čehoslovaka vzradostilo darilo naših črešenj, ali jugoslovanska cigareta in podobno. Predvsem pa je želeli, da se Mariborčani takoj ob prihodu vlakov pomešajo med goste in so jim v vsakem oziru na uslugo pri informacijah ali če bo kdo želel razglednice in podobno.

V petek dne 27. junija pa se pripeljejo s posebnim vlakom ob 23.10 uri nameščenci tovarnarja Bat'ja, ki bodo po zletu s svojim posebnim vlakom obiskali tudi morje. Že v sredo pa prileti v Maribor s svojim osebnim letalom sam tovarnar B a t'a, ki namerava v Mariboru znatno povečati svojo podružnico.

Prihod poljskih Sokolov še ni točno znan, bržčas pa se pripeljejo tudi v četrtek z dunajskim brzovlakom ob 14. uri, tako, da bomo takrat poleg Čehoslovakov sprejeli tudi drage nam poljske Sokole. Na kolodvoru bo ves popoldan svirala godba.

Vabimo pa tudi ostalo občinstvo, da na vsej poti od obmejnega št. IIIa do Savske banovine ob železniški progi okrasj hiše z našimi zastavami in tudi železniške postaje ter da prihiti k vlakom pozdravljati slovansko Sokolstvo.

Uprašanje restavracije Habsburžanov na Madžarskem

BUDIMPEŠTA, 23. junija. Na večerajšnjem zborovanju madžarskih legitimistov je med drugim baron Szterany govoril o habsburškem vprašanju in naglašal, da hočejo madžarski legitimisti mirnim potom rešiti vprašanje madžarskega kralja. Pred enim tednom je posetil bivšega nadvojvode Otona in lahko na podlagi avtentičnih informacij zanika v inozemstvu razširjene vesti, da hočejo madžarski legitimisti obnoviti avstro-ogrsko monarhijo. Res je le to, da hočejo obnoviti madžarsko kraljevino in sicer pod žezlom habsburške dinastije. To pa bodo tudi izvedli, ne glede na to, ali je to komu prav ali ne.

BUDIMPEŠTA, 23. junija. Listi poročajo, da je ministrski predsednik grof Bethlen na povratku iz Londona v Švici prekinil vožnjo in odpotoval proti jugu. Vrniti se namerava z avtom preko Italije in Avstrije na Madžarsko.

Francosko-Italijanski odnosi

PARIZ, 23. junija. »Echo de Paris« piše: Mala antanta bo na prihodnjem zasedanju v Strbskem Plesu razpravljala tudi o vprašanju restavracije Habsburžanov na Madžarskem. List

navaja govorilce o zaroki bivšega nadvojvode Otona z najmlajšo hčerko italijanskega kralja in pravi, da ima Francija dovolj moči, da ustavi tok dogodkov, ki se pripravljajo in predstavljajo veliko nevarnost za ohranitev miru v Srednji Evropi.

PARIZ, 23. junija. Tukajšnji vladni krogi odločno zanikajo v inozemstvu razširjene vesti, češ da so odnosi med Francijo in Italijo tako napeti, da obstoja vojna nevarnost. Zagotavlja se, da ni nobenega vzroka za vzne mirjenje in da se odnosi med obehma državama v zadnjih dneh niso čisto nič izpremenili.

Konferenca Male antante

PRAGA, 23. junija. Jugoslovanska delegacija prispe pod vodstvom zunanjega ministra dr. Marinkovića na konferenco Male antante, ki bo trajala od 25. do 27. junija, v torek ob 10.36. rumunska delegacija pod vodstvom zunanjega ministra Mironesca pa ob 20.06. Konferenca se bo vršila v hotelu Hvezdoslavu v Strbskem Plesu ter bo končala v petek zvečer, nakar se delegacije v soboto vrnejo v svoje domovine.

Kolo ukradeno

je bilo v soboto popoldne ključavničarskem umojstru Fr. Schellu iz veže Zadrugne gospodarske banke. Kolesarji še vedno neprevidno puščajo svoja kolesa nezaklenjena po vežah. —

Na Poljskem zavrtnjena tožba habsburškega nadvojvode

Kakor v vseh nasledstvenih državah, je bivši avstrijski feldmaršal in nadvojvoda Friderik tudi na Poljskem vložil tožbo proti državi radi zaplembe njegovih posestev pri Tešinu, ki obsegajo nad 60.000 ha. Dočim je druga inštanca izrekla, da se mu morajo vrniti prosto dedni deli posestva, je najvišje sodišče 16. tm. izdalo sodbo, s katero se zavrača tožba bivšega nadvojvode, ker je v nasprotju s čl. 208 senžermenske mirovne pogodbe.

Truplo zadnjega ruskega carja pokopano v Franciji?

Francoski general Maurice Janin, ki je poveljeval čehoslovaškim legijam v njihovih osvobodilnih bojih v Sibiriji, izdaja svoje vojne spomine. Nedavno je izšel nov zvezek pod naslovom »Moja misija 1. 1916.—1917. v Rusiji«. Zanimivo je, kar piše general v tem zvezku o svojih odnosih do carja Nikolaja in o usodi njegovega trupla po umoru. Iz zanimivih izjav izhaja, da so vse dozrajne verzije netočne. V odlomku »Prevoz in pokop carjevega trupla v Franciji« pripoveduje Janin, kako mu je na poseben način uspelo, rešiti carjevo truplo iz Jekaterinburga in ga pokopati v svoji rodbinski rakvi na Gradu v bližini Pariza.

Gledališko-umetniška olimpijada v Rusiji

V nedeljo, 15. t. m., je bila v Moskvi otvorjena gledališka in umetniška olimpijada vseh narodov, živčih v sovjetski Rusiji. Pri otvoritvi je bila oficijelno zastopana tudi sovjetska vlada. Olimpijada bo trajala mesec dni. Udeležuje se je 18 narodnih gledališč 14 narodov. Izven tega 9 velikih podjetij za filmsko produkcijo stalno predvaja nove filme. Na olimpijadi nastopa krog 1000 umetnikov iz cele Sovjetske Unije.

Povorka mlade sokolske armade

BEOGRAD, 23. junija. Z veliko napekostjo pričakovana povorka sokolskega naraščaja, ki se je vršila včeraj dopoldne, je napravila impozanten vtis in so bile mlade sokolske armade deležne velikanskih ovacij. Okrog 100.000 ljudi je tvorilo špalir po vseh ulicah, kjer je šel sprevod. Povorko je otvorila sokolska konjenica, za katero je korakalo starešinstvo, vsestranske sokolske zveze, starešinstvo Sokola kraljevine Jugoslavije, zastopniki čehoslovaškega, poljskega in ruskega Sokolstva. Sprevod je trajal nad eno uro in je končal v najlepšem redu. Nudil je nad vse pestro sliko, po beograjskih ulicah je bilo navdušenje, kakršno naša prestolnica od zmagoslavjih dni ni več videla. Žene, starčki in otroci so plakali od radosti, od vseh strani je mogočno odmevalo vzklikanje kralju, kraljici in prestolonasledniku, na mlado sokolsko armado se je neprestano vsipal cvetlični dež.

Diven je bil pogled na čehoslovaški naraščaj v belih sokolskih krojih. 16 praporov je bilo v njihovem sprevodu, disciplina odlična, razpoloženje sijajno. Korakajoč mimo dvora, odkoder je kralj Aleksander, obdan od članov vlade, opazoval sprevod, so češki naraščajniki viharno vzklikali: Nazdar! Zdravo! Živio kralj Jugoslavije! Kralj je radostno odzdravljaval. Čehoslovaške naraščajnice so s cvetjem v rokah pozdravljale našega vladarja.

Prepevajoč razne domoljubne pesmi so se vrstile nato čete mladih jugoslovanskih Sokolov iz vseh pokrajin naše države. Sledeč vzgledu slovanskih Sokolicev, so imeli vsi šajkače okrašene z lipovim cvetjem. Navdušenje občinstva je bilo ogromno. Posebno pozornost so vzbudili naraščajniki sokolske župe Reka - Sušak, ki so bili oboroženi s karabinkami. Ob sviranju številnih godb in fanfar, med vsipanjem cvetja in vriskanjem je delirij publike vedno bolj naraščal. Nad vse ginljiv pa je bil prizor, ko je korakal mimo dvora — gluhonemi sokolski naraščaj. Ti nesrečni Sokoli in Sokolice bi radi vzklikali kralju, radi bi slišali odmeve ovacij, ki so jih bili deležni, a sirotam to ni bilo dano. Na stotine ljudi so oblike solze oči, ko so gluhoneme vrste z dvignjenimi rokami dajale duška svojemu navdušenju.

Pred spomenikom kneza Mihajla se je povorka vstavila. Tam je bila postavljena tribuna, vsa okrašena z zelenjem, zastavami in državnimi grbi. Ves trg so napolnili naraščajniki s svojimi slikoviti mi kroji. Na dano znamenje je nastala v hipu grobna tišina, nakar je pozdravil sokolsko armado najprej beograjski župan M. Nešić, za njim pa je imel namestnik starešine Sokola kraljevine Jugoslavije, br. Engelbert Gangl, krasen govor, v katerem je poveličeval zmago sokolske ideje. Osem na trgu zbranih godb je nato zasviralo himno »Hej Slovani« in končno še jugoslovansko državno himno. Vsi prapori so se nagnili, nastalo je

Naša meja in naše ceste

KOMUNIKACIJE IN NAPREDEK. — KOBANSKO IN SLOVENSKE GORICE. — NAJNUJNEJŠE CESTE.

Stara in preizkušena stvar je, da je cesta tista žila ozemlja, po kateri se pretaaka narodni, prosvetni, kulturni in gospodarski napredek. Tam, kjer so ceste, kjer so sploh dobre komunikacije, tam je vse pulziranje hitrejše, tam kjer jih ni, je pa zaostalost, počasnost in mrtvilo. Prav tako stara in preizkušena resnica je pa tudi, da je vsaka, bodisi samo narodna ali tudi državna meja vse bolj važna za obstoj in razvoj naroda in države, kakor zaledje. Če je meja slaba, narodno, prosvetno, kulturno in gospodarsko zaostala, potem ni trdna in ni varna, če pa ni varna, tudi zaledje ni varovano.

Vsled tega vidimo, da so se države v vseh časih s posebno vneto brigalo za svoje meje in njihovo neposredno ozemlje, prav posebno pa se še brigajo danes. Pogledati nam je samo treba v Avstrijo in Italijo, torej v ti dve naši najbližji sosedbi. Obe sta v poslednjih letih silno veliko žrtvovali za mejo, posebno za zgradnjo dobrih in prikladnih cest, komunikacij. Žrtvujejo pa še vedno in v projektu imata še celo vrsto takih gradenj. Vse drugače je žalibog pri nas. Dvanajst let skoraj absolutno nič nismo storili, da bi naše severno obmejno ozemlje preskrbeli z dobrimi komunikacijskimi napravami. Da je to res, nam je treba le pogledati a višavje severno od Drave od Dravograda vse do Maribora in na ozemlje gori ob reki Muri.

Vsa nad 60 kilometrov dolga kobanska meja ima eno samo cesto, to je ono iz Marenberka čez Radelj v avstrijski Ivnik, ki pa za naše obmejno ozemlje skoraj sploh ne prihaja v poštev, ker je prav za prav samo prelaz. Popolnoma brez vsake cestne zveze z zaledjem pa so Kosenjak, Pernice, Remšnik, Sv. Pankracij, Kapla, Sv. Duha na Ostrem vrhu in vsi drugi obmejni kraji in obmejne postojanke katere obkrožajo tazen tega tudi

veliki in bogati gozdovi, ki so sedaj malone brez vrednosti, čeprav bi obmejnemu prebivalstvu lahko donajali veliko zasluzka in vsaj skromnega blagostanja. Povsod tod obstojajo samo skrajno slabe in še zanemarjene gozdne poti ali le steze, neuporabne za vsak večji vozovni promet, da o avtomobilih, motorjih in kolesih sploh ne govorimo. Vse Kobansko je tedaj takorekoč brez vsake zveze z zaledjem, z narodom in z državo s katerim je zvezano po svoji politični, narodni, kulturni in gospodarski usodi.

Le prav malo na boljšem so ostali naši obmejni predeli. Iz Št. Ilja dalje po obmejnemu robu Slovenskih goric je bila sicer pred leti zgrajena nova državna cesta, toda tako, da prav slabo odgovarja dejanskim potrebam, poleg tega pa še do danes ni dogotovljena. Posuta je ponekod samo z debelim okroglim kamenjem, drugod je pa brez temeljev in je zato še za vozove neuporabna, dočim je avtomobil sploh ne more prevoziti, ker bi se sicer temeljito pokvaril. Ostale nujne cestne zveze, kakor Št. Ilj - Polička vas in Št. Ilj - Gornja Kungota se pa bodo šele trasirale. Ko bodo dogotovljene, bo vsaj na tem odseku naša meja malo boljše preskrbljena s cestami.

Ostalo bo pa še vedno odprto pereče vprašanje ostalih, v prvi vrsti kobanskih cest, ki bi bile tudi iz strateških ozirov neobhodno potrebne in nujne. Tu bo treba torej na merodajnih mestih zastaviti vse sile, da se prvič temeljito predela in dovrši nova cesta iz Št. Ilja v Slov. goricah vzdolž Mure proti vzhodu in da se vsaj v dogledni bodočnosti zgradijo dobre ceste do Sv. Duha na Ostrem vrhu, do Kaple, Remšnika, Pernic itd. in da se po možnosti projektira tudi grebenska cesta preko Kobanskega. To zahtevajo interesi naše meje in njenega napredka in interesi naše varnosti same, ki je z mejo v najtesnejši zvezi.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Torek, 24. junija ob 20. uri »Sestrična iz Varšave« ab. B. Premijera.
Sreda, 25. junija ob 20. uri »Sestrična iz Varšave« ab. A. in C. Kuponi.

Zaključek sezone. Kot poslednja premijera v sezoni in v abonmanu se bo vprizorila vesela francoska komedija »Sestrična iz Varšave«. Ta komedija, ki je zaradi svoje zabavne vsebine uspela povsod, kjer so jo vprizorjali, doživi svojo mariborsko premijero v torek, 24. tm. za ab. B ter šentlenarški ab. C ter se ponovi v sredo, 26. t. m. za ab. A in mariborski ab. C. To bo obenem poslednja predstava v letošnji sezoni.

Nedelja v Radvanju.

V našem gasilnem društvu je nastopila lani kriza in mislili smo, da bo društvo, ki je že toliko let delovalo, razpadlo. Da se to ni zgodilo, se imamo zahvaliti novemu odboru, ki je s svojo agilnostjo in delavnostjo obvaroval društvo pred razsulom. Mnogo je bilo truda, predno so se nastali spori poravnali in rodil se je uspeh, katerega asmo vsi veseli. Izpolnila se je dolgoletna vroča želja, da si društvo nabavi motorno brizgalko. V renoviranem Gasilnem domu se blišči med stari morodjem, nova, dolgo zaželjena motorna brizgalka, ki bo nadomestovala staro ročno. V nedeljo popoldne se je vršila blagoslovitev, kateri je prisostvovala skoraj vsa vas. Že pred 14. uro so si vaščani ogledali pred cerkvijo postavljeno obrizgalko in se čudili, da mora takšna mala reč s tako velikansko silo brizgati vodo. Ob 14. uri je prišel g. J. Žolnir in izvršil cerkveni obred. Prisostvoval je ves občinski odbor z g. županom Vizovnikom na čelu, vsi gasilci ter kumica ga pl. Jurkovič s svojim soprogom in mnogo občinstva. Gospod Žolnir je po blagoslovitvi v kratkih besedah orisal pomen motorne brizgalko za gasilno društvo in posebno povdarjal, da naj bi služila v pomoč prijateljem in neprijateljem v ne-reči. Gospo kumico je v kratki deklaraciji pozdravila Erna, učenka 4. razre-

da in ji poklonila krasen šopek. Gosp. župan Vizovnik in g. načelnik Pinter sta se zahvalila vsem občanom, ki so jim pomagali k nabavi nove brizgalko in apelirala na gasilce, da v bodoče opravljajo zvesto svojo dolžnost in nudijo vaščanom in sosedom pomoč v nesreči in pri elementarnih katastrofah. Končno je g. nadučitelj Firm navdušil gasilce in jih vspodbudil k resnemu delu in slogi. Vmes je železničarska godba igrala vesele komade in tako povečala razpoloženje. Po blagoslovitvi se je gasilski zbor, občinski odbor ter kumica s svojim soprogom slikal pred novo motorno brizgalko. Nato se je vršila prva javna vaja z novo brizgalko, ki je v splošnem dobro potekla, samo nekoliko več skladnosti bi bili želeli. V krasni povorki z godbo na čelu so krenili gasilci in mnogo občinstva k »Lipi«, kjer se je vršila velika ljudska zabava, ki je trajala v pozno noč. Želimo našem gasilnemu društvu mnogo uspeha in, da bi novo motorno brizgalko redkokdaj uporabljali.

Kres.

Običaj, da se na predvečer godu slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda (4. julija) prižigajo kresovi širom Slovenije, močno utrjuje nacionalno zavest v ogroženih krajih. Zato prosí Družba sv. Cirila in Metoda vse rodoljube, posebno pa C. M. podružnice, da ukrenejo potrebno, da se zažgo kresovi na vseh gričih in vrhovih naše domovine. Dne 4. julija zvečer naj s kresovi ožarjena Slovenija utrdi našim zaslužnjem bratom na severu in jugu up v boljše bodočnost.

Svinjski sejem.

Na zadnji svinjski sejem je bilo pripeljanih 114 svinj, prodanih 101. Cene so bile sledeče: 5-6 tednov stari prašiči 175-190 Din, 7-9 tednov 260-320, 3-4 mesece 400-500, 5-7 mesecev 600-720, 8-10 mesecev 800-950, 1 leto stari 980-1.100 Din, 1 kg žive teže 11-13, 1 kg mrtve teže 16-18.50 Din.

Nalezljive bolezni v Mariboru.

Mariborskemu mestnemu fizikatu sta bila od 15. do 21. t. m. prijavljena 2 primeri obolenosti na nalezljivih boleznih in sicer po 1 škrlatinke in davice

Mariborski in dnevni drobiš

Prazno Pohorje in mariborska okolica.

Čeprav ni kmalu dneva, ki bi bil bolj prikladen za pohorsko turo ko včerajšnja nedelja, ni bilo včeraj skoraj nobenega človeka vrh zelenega Pohorja. Že pri Bolfenku je ponavadi na vse zgodaj močne vrvenje, ki se potem prelije ali v Mariborsko ali v Ruško koč. Včeraj pa, izvrzemši Ruško koč, kjer je kampiralo pevsko društvo »Maribor« in njegovi prijatelji, ni bilo menda 6 turistov pri sv. Arehu. Isto velja tudi za okolico, nikjer Mariborčanov, popolnoma prazni so bili Bistrica, Ruše, Limbuš in druge gostilne v okolici. Vse se je pač solnčilo in peklo v krasnem kopališču, kar priča, kako potrebno je bilo isto našemu prebivalstvu. Na otoku je zdaj zbirališče Maribora.

Kopališče na Mariborskem otoku.

Nekopalcem je bil dosedaj mogoč pogled na bazene le z galerije. Ker pa se je izkazalo, da je galerija premajhna, je kopališki odbor v soboto sklenil, da se prepusti na razpolago nekopalcem tudi prostor pod galerijo in na desni ter levi strani od galerije do črte, ki bo zagrajen. Nekopalci pa ne smejo prekoračiti te črte k bazenom. Izjema se le dovolj, če so taki nekopalci boš ali obuti v kopalne čevlje, kar pride predvsem v poštev za matere, ki nadzorujejo svoje otroke v kopališču. Pozneje se bodo uredili za nekopalce še tudi prostori deloma še levo in desno od bazena.

Posebni vlak mariborske sokoške župe odhaja v Beograd v sredo 25. tm. ob 18.35 z glavnega kolodvora. Vsi izletniki so naprošeni, da si kupijo vozne listke že v predprodaji pri »Putniku«. Cena je ista ko pri kolodvorski blagajni.

Dvajsetletnico mature nagoriškem ženskem učiteljsku (1910).

Sestanek se bo vršil 5. julija v Ljubljani med 5.—6. uro popoldne na restavracijskem vrtu »Zvezde«. Interesentinje naj javijo svojo udeležbo pravočasno g. Nataši Benčina, Mlinska ul. 30, Maribor. — Program je; sestanek v Ljubljani, in drugi dan v nedeljo skupen izlet na Bled.

Kak se meni streže, tak mi kosa reže.

To je bil nekdanj nagajivi klic koscev iz širne vrste, ki se je pomikala liki britev po senožetih že ob prvem svitu ob veliki seneni košnji. Gospodinje so to dobro razumele in poskrbele za okusen in tečen »zajterke«, kaj šele kosilo. Veselo petje je odmevalo v hrib in dol. Ves trud se je pozabil in slišal si povsod: »Kak lušno je tu na deželi« in zopet: »Za mano ostani o mesto!« Saj je še tudi sedaj veselo od zime do zime ali — kakor se je »Konjički škrebajo« umaknilo kihanju avtomobilov, tako je petje koscev izpodrinilo regljanje strojakosilnice. To opravlja le en koscev s konjiči ali z voliči. Sušilci šele pridejo pozneje ob solncu obračati ali »rede trositi«. Sedaj pa od drugod »nemo« odmeva klic: »Kako se meni streže« — namreč iz goric. Trta »amerikanka« neprestano vabi: neguj me, streži mi, koplji, gnoj (kotlaj), prekapaj, škropi in dala ti bom, kar je v mojih močeh, ako ne pride smrt — slana, toča. Kdor izvrši površno eno ali drugo ali zamudi pravi čas, zamudi trgatav. Nekdanj »u starih časih« je pobrskal, če tudi le samo prvo kop, prej porezal, pozneje povezal, pa je bilo opravljeno. Danes je drugače. Poznam dva soseda vinogradnika: Eden ima 3 orale vinograda, je bral lani 6 polovnjakov, ker je delal bolj »za silo«, drugi je nabral na enem oralu 8 polovnjakov.

Danes

kabaretni večer v Veliki kavarni

Gostilničarski izlet v Slatino Radenci.

Gostilničarska zadruga za mariborsko okolico priredi skupno z mariborsko gostilničarsko zadrugo enodneveni izlet preko Sv. Lenarta - Sv. Trojice v Slatino Radenci. Izlet bi imel družabni značaj. Stroški so proračunjeni na približno 180 Din za osebo. V ceno je vključena vožnja z avtobusom in prehrana. V Slatini Radenci bi bil družaben sestanek z najmlajšo posestrimo — gostilničarsko zadrugo v Gornji Radgoni. Prijave sprejemata zadrugi tajništvi v Mariboru in na Pobrežju do 28. junija. Izlet se bo vršil v začetku prihodnjega meseca.

Smrtna kosa.

Sinoči ob pol 21. je umrl na Radvanjski cesti 27 g. Oton Fränzl pl. Westeneck, sreznik načelnik v p., star 77 let. Pogreb v sredo na mestno pokopališče. — Sinoči ob tričetrt na 22. je v Prešernovi ulici umrla gospa Alojzija Frank, sestra zdravnika dr. Franka, stara 72 let. Pogreb jutri ob 17. na Frančiškansko pokopališče.

Zborovanje učiteljskega društva za marenberški okraj.

Učiteljsko društvo za marenberški okraj je zborovalo v ponedeljek 16. tm. v Breznem ob Dravi. Navzoč je bil namestnik poverjenika, tov. Hren, šolski upravitelj v Studencih pri Mariboru, ki je poročal o važnih aktualnih stanovskih zadevah. Med drugimi so bili sprejeti sledeči sklepi: 1. Delegacija naj razčisti razmerje med Učiteljsko Tiskarno in poverjeništvom UJU v Ljubljani. — Uprava Učiteljske Tiskarne naj zniža pristopnino in delež na takšne zneske, da bo omogočeno vsakemu članu UJU pristopiti k zadrugi in da bo tako Učiteljska Tiskarna postala res »Učiteljska«. Če pa bi upravni odbor tudi tokrat to preprečil, se naj prekinejo z njo vsi stiki. 2. Odposlancem celjskega in Kranjskega učiteljskega društva se naj da prilika, da podajo na skupščini izjave glede spora med njimi in poverjeništvom UJU v Ljubljani. Marenberško učiteljsko društvo želi, da pride med omenjenima društva in poverjeništvom čim prej do sporazuma. 3. Delegacija sklene, da se vpelje koledarsko upravno leto z 12 meseci, ker je pri sedanjem upravnem letu z 10 meseci oškodovano zlasti mlajše učiteljstvo.

Praktični učiteljski izpiti v Mariboru.

Od 16.—21. junija so se vršili na državni učiteljski izpiti pod predsedstvom direktorja dr. Potočnika. Izpit so položili: Ambrož Martin, Bajde Viktor, Čonč Franja, Penko-Čonč Ela, Frahm Vilko, Donik Anton, Grzečič sv. Majda, Doma-Belovič Jolanda, Gruđen Danica (z odliko), Hari Deneš, Hari Zoltan, Jazbec Ludvik, Iskra Zora Jovčič Bruna, Kaiser Štefan, Kermel Alojzija, Kinčič Marija, Konečnik Ciril, Monari Silvija, Prelog Avgust, Stopar Josip, Vreže Jurij, Zei Avrelj, Zorjan Justina, Zupančič Dragotin.

Karambol pri državnem mostu.

Sinoči okrog 20. je privozil čez državni most izvošček Celcer s 4 osebami. Vozil je ob desni strani v precejšnjem diru. Za njim je privozil vštric avtobusne postaje mestni avtobus, ga prehitel in pri tem tako naglo okrenil na desno, da je Celcer moral z vozom na trotoar. Pri tem je odletel obroč z enega kolesa. Druge nezdore k sreči ni bilo. Oba vozača sta valila krivdo drug na drugega, stražnik pa je ugotovil, da sta kriva oba, Celcer, ker je preveč v diru vozil, šofer avtobusa pa, ker je prehitro zavil na desno tik pred vozom.

Karambol pred kaznilnico.

V soboto krog 18. je privozil mestni avtobus s 6 do 8 potniki na vožnji proti Pobrežju do zasilnega postajališča pred možko kaznilnico. Šofer Udovič je dal znamenja. V tem hipu pa je privozil iz dvorišča kaznilnice tovorni avtomobil tvrdke Copic, ki ga je vodil neizprašani šofer, mehanik Maks Hergamas, v čelost postajališča. Zadel je avtobus s prvimi kolesi s tako silo v avtobus, da ga je vrgel za poldrugi meter nazaj in na desno proti zidu. Pri silnem sunku so dobili nekateri potniki zelo hude udarce. Prispeli uslužbenci mestnega avtobus-podjetja so ugotovili, da je ročna zavora tovornega avtomobila nerabljiva. Ko so bila izvršena potrebna popravila, so obe vozili spravili v njihove garaže.

Tatvina v cerkvi.

V soboto popoldne je bila zasebnica Mariji Mlinarič iz Slaptinec v Frančiškanski cerkvi ukradena platnena nakupovalna torbica, v kateri je bilo 150 Din gotovine, nova ženska pletena jopica za 140 Din, 1 kg svinjskega suhega mesa, 10 jaje in še nekaj drugih jestvin. Vsa škoda znaša krog 400 Din.

Kako sem dobil fantu botrčka milijonarja

V času, ko so si ateki in mamice belili glave, kako bi preskrbeli svojim otrokom botrčke in botrce, sem se spomnil, kako sem pred leti sam iskal za svojega fanta birmanskega botrčka ter dobil po golem slučaju — milijonarja, da je prevzel to funkcijo.

Pa čujte! Torej moj fant je moral tistega leta k birmi. Tako sva sklenila z ženko po večletnem odlašaju. Zakaj bila je resna nevarnost, da mi ga preje vzamejo k vojakom, predno bi bil deležen vseh duhovnih in telesnih dobrot tega lepega zakramenta. Med vojnimi leti namreč ni bilo ne denarja in ne botrčkov. V prvih letih po vojni bi se sicer botrčki že še dobili a pri denarju smo bili državni nameščenci prav tako na psu kakor danes. In tako se je birmanje mojega fanta zopet zavleklo za par let. Sicer sem ga res včasih birmal jaz sam brez botrčka. Pa žena je trdila, da tako birmanje nima zakramentalnih dobrih posledic, pač pa druge.

Botrčke in botrce izbirati je še danes prav siten posel. Še bolj siten pa je bil za naju z žeo v prvih letih po prevratu. Saj sva imela dosti dobrih znancev in prijateljev. A takim človek le nerad obesi novo breme bodisi iz teh ali onih razlogov. Na sorodnike se pa nisva mogla nasloniti, ker so bili preoddaljeni. Tako je naposled zadela odločitev prijatelja Emerika v Vuzenici, kateremu moram seveda jaz sam raztolmačiti vso zadevo.

Tako se res odpeljem nekega večera iz Maribora v Vuzenico. Ker je imel prijatelj Emerik, »in spe« botrček mojemu fantu, poleg drugega tudi gostilno s prenočišči, sem se seveda zglašil takoj pri njem v nadi, da se o tej zadevi najlažje razgovoriva sama, ko naju ne bodo motili drugi opravki in ljudje.

Seveda sem bil prav pristržno sprejet, kar mi je dalo najlepše nade na uspeh. Sedla sva za mizo ter se razgovarjala o tem in onem. Zakaj bilo bi nespodobno, da bi ga takoj zagrabil, ko sem prestopil njegov prag. Jaz sem čakal le ugodne prilike, da ga potipljem. Pa dasi nimam jezika ravno priraščenega, mi beseda le ni hotela iz ust. To se pravi ona, tista beseda, radi katere sem bil prišel v Vuzenico. In tako se je zgodilo, da je prišel v gostilno, še predno sem jaz našel pravo priliko, nov gost g. Č. iz P. ter prisedel k nama.

Gospod Č. iz P. je bil daleč okrog znan kot veleposestnik in znamenit industrialec, katerega premoženje gre v milijone. Bil je seveda dobro znan tudi v Dravski dolini, kjer je imel svoje trgovske in kupčijske posle. Po takih poslih se je mudil tudi takrat tam

gori ter prišel zvečer k mojemu prijatelju v gostilno prenočit. Jaz in g. Č. sva se poznala bolj po imenu, kakor pa drugače, dasi sva se že parkrat videla. No, tisti večer pa smo presedeli s prijateljem Emerikom dobro urico skupaj ter se seveda razgovarjali o vseh mogočih stvareh, kar je ona dva zanimalo. Le na tisto nismo prišli, kar je ležalo meni na srcu: o birmi mojega fanta. Seveda mi v taki družbi to ni moglo zdrkniti z jezika, dasi je bilo že prav na koncu. Tako je minil večer in smo šli spat, ne da bi bil jaz na čistem.

Z g. Č. sva spala v eni sobi. Ker je bilo že dokaj pozno in sva bila oba očitno utrujena, sva si voščila lahko noč in zaspala. Tudi jaz sem dobro spal, čeprav še nisem imel zagotovljene botrčka.

Drugo jutro se zbudim precej zgodaj in vstanem. Moje napravlanje in umivanje je zdrnilo tudi g. Č. Voščiva si dobro jutro ter se med nama razplete razgovor. On se je čudil, zakaj vstanem tako zgodaj. In čudno! Meni se je jezik razvezal in govoril sem tako prostodušno napram njemu, površnemu znancu, o stvareh, o katerih prejšnji večer nisem mogel govoriti s prijateljem in zaradi katerih sem bil pravzaprav prišel v Vuzenico. Med umivanjem sem mu razkladal, kako iščem botrčka svojemu fantu; pa mi snoči ni pa ni hotela beseda iz ust. Zato moram to opraviti na vsak način sedaj, dasi mi je še vedno neprijetno. Za druge je prositi lahko, a zase človeku beseda često obtiči v grlu bogzna iz katerega vzroka. »Sicer pa,« pristavim nehote, »kaj bi nadlegoval druge, ko sem Vam že vse povedal? Saj ste tudi Vi lahko botrček mojemu fantu.«

»Zakaj pa ne, če sta vidva s fantom zadovoljna,« se odloči brez premišljevanja z zadovoljnim smehljajem.

»No, potem je pa stvar itak urejena in mi ni treba nadlegovati nikogar več.«

»Dobro, jaz ostanem pri besedi. Le, ako bi sam vsled kupčijskih poslov ne mogel priti osebno, potem pošljem namestnika.«

Kainak, da sem bil s tem tudi jaz zadovoljen.

Ko sva pozneje z novim botrčkom sedela pri zajtrku in je k nama prisedel še prijatelj Emerik, sem mu še le povedal, po kaj sem prišel v Vuzenico in na kakšen način sem njega rešil nove časti in novih izdatkov. Seveda smo se vsi trije prav od srca nasmejali.

Razume se, da so bili tudi doma zadovoljni z mojim uspehom. Tako je prišel moj dečko do birmanskega botrčka milijonarja. —lj.—

Zamotano pravno uprašanje

Kakor v številnih drugih državah, je tudi na Estonskem uvedena smrtna kazen. Kdor je obsojen na smrt, si lahko sam izbere: vislice ali strup. Nedavno si je na smrt obsojeni ubijalec Sergij Vasilenko izbral strup. Čisto mirno je izpraznil čašo s strupom, ki naj bi napravil konec njegovemu pregrešnemu življenju. Toda Sergij je bil mlad, zdrav in nenavadno krepak človek in ni postal žrtev strupa. Bil je res nekaj časa težko bolan, vendar je bolezen prebolel in končno popolnoma okrevl. In sedaj sedi zopet v zaporu. Sodišče pa je v veliki nepriliki, ker ne ve, kaj naj stori z njim. Smrtna kazen je bila namreč pravzaprav izvršena, ker je Sergij popil strup, ki mu je bil namenjen. Pojavilo se je zato vprašanje, ali se naj smrtna kazen ponovi, ali naj ga obdrže v zaporu ali pa izpuste. Vsekakor bodo morali na Estonskem najti Salomona, ki bo rešil to zamotano pravno vprašanje.

Poroka u kopalni obleki

V kopalnišču Antibesu se je te dni mlada dvojica poročila v kopalni obleki. Ker sta imela vse listine v redu in ne vsebuje zakon nobenih predpisov o obleki, je župan takoj izvršil potrebne obrede. Tudi priče so prišle v kopal-

nih oblekah. Po poroki so vsi poskakali v vodo. Nevesta je bila neka Američanka, ženin pa mlad Nemec.

Umetni dež

Nizozemskemu tehniku Peerartu je po dolgih poskusih uspelo napraviti umeten dež in sicer na daljavi treh kilometrov. Poslužil se je pri tem 1500 kg umetnega ledu v prašku, ki ga je spustil iz višine 2500 m. Ta umetni led se je pretvoril v oblake in padal je prav lep dež. Peerart bo svoj poskus v kratkem ponovil na večjem ozemlju. Potemtakem kmalu ne bo več prazna beseda, da bodo ljudje znali delati tudi — točo. Četudi to ne bodo ljudje iz — »črnih šol«.

Smrt v plamenih špirita

V šoli za učiteljice-zabavilje na Dunaju so te dni delali kemične poskuse. Pri tem se je vnel špirit, ki je stal na tleh, in profesorica dr. Gertruda Hamerschlag je bila v hipu živa baklja. Učenke so ji sicer prihitele na pomoč, toda brez uspeha, in profesorica je zgorela v strašnih bolečinah. Nesrečnica je bila znana pedagoginja, ki je vzgojila cele generacije učiteljic po najmodernejših načelih. Specializirala se je v šolah tipa Montessori v Anolii

Sport

Zaključek spomladanskih kasaških dirk

Včeraj so se nadaljevale kasaške dirke na Teznu. Udeležba je bila zadovoljiva.

Rezultati so naslednji:

Dirka Maribora:

Za 4 do 12 letne konje iz vseh krajev. Proga 2.200 m. Nagrade 1000, 600 in 400 Din.

1. Polda (Mih. Filipič) 3.34 (1.35)
2. Salome (Fric Skoberne) 3.41 (1.37)
3. Gretl Maria (Franc Filipič) 3.42 (1.41)
4. SüsSES MauSi (Franc Wagner) 3.43.

Dirka Mesada:

Za 3 do 12 letne konje slovenske kmečke reje. Proga 2.100 m. Nagrade Din 1250, 625, 375, 250.

1. Egga II. (Franc Skuhala) 3.39 (1.39)
2. Psina (Jožef Slavič) 3.392 (1.49)
3. Polda (Mih. Filipič) 3.45 (1.35)
4. Elsa Larija Vrečko 3.46 (1.42).

Dirka Soje:

Za 3 do 12 letne jugoslovanske konje. Proga 2200 m. Nagrade Din 1500, 750, 450, 300.

1. Bacsi (Kobil. Turnišče) 3.407 (1.47)
2. Psina (Jožef Slavič) 3.472 (1.48)
3. Egga II (F. Skuhala) 3.52 (1.44).
4. Denes (Franc Filipič) 3.56 (1.44).
5. Tulpa (Ludvik Kardinar).

Jugoslovanski kasaški derby:

Za 4letne v kraljevini Jugoslaviji leta 1926 rojene in odgojene konje, ki še niso zmagali v inozemstvu. Proga 3.200 m. Državne nagrade: Din 10.000, 3.500, 2.000, 1.500, 1000.

1. Saladin (Franc Filipič) 5.31 (1.43)
2. Zagloba (Karl Weitzl) 5.31'5 (1.45)
3. Koketa (Ivan Bunderl) 5.45'5 (1.48)
4. Dandolo (Kobil. Turnišče) 5.51 (1.48'2)
5. Doncesse (Kobilarna Turnišče).

Dirka Petra Mozarta:

Za 3letne jugoslovanske konje. Proga 2000 m. Nagrade Din 1500, 750, 450, 300.

1. Lija (Jakob Vaupotič) 3.42 (1.52)
2. Psina (Jožef Slavič) 3.42'2 (1.51)
3. Saperlot (Franc Filipič) 3.43 (1.51)
4. Bacsi (Kobil. Turnišče) 3.44 (1.50).

Dirka Silvije-Lisette:

Dvovprežna amaterska vožnja za 4letne in starejše jugoslovanske konje. Proga 2800 m. Nagrada Din 2000, 1000, 600, 400.

1. La Fliche in Gretl Maria (Franc Filipič) 5.12 (1.50)
2. Fortuna in SüsSES MauSi (Franc Wagner) 5.15 (1.47)
3. Elsa in Salome (Fric Skoberne) 5.21 (1.50'2)
4. Psina in Felčika (Franc Herič) 5.25 (1.51).

Nagradno skakanje preko pojačanih prepon.

Za vse konje. Nagrade: Din 1500, 800, 650.

1. Zmaj (por. Jovan Kolar)
2. Arko (potpor. Borivoj Milošević)
3. Rudolfina (podp. Dragoljub Milojevič).

Lahkoatletski meeting SK. Zelezničarja

Na igrišču SK Rapida se je včeraj dopoldne vršil propagandni lahkoatletski meeting. Sodelovalo je preko 50 atletov, med njimi tudi državni prvak Predanič iz Zagreba. ASK Primorje iz Ljubljane je sodeloval s 25 atleti. Organizacija je bila brezhibna in imajo gosp. dr. Planinšek, Danilo Sancin, Marinič in dr. Jetmar glavne zasluge, da je meeting tako krasno uspel. Doseženi so bili naslednji rezultati:

Tek 100 m: 1. Jug (ASK Primorje) 12.1; 2. Barlovič (Rapid) 12.2; 3. Kovačič (Prim.) 12.3.

Tek 400 m: 1. Trnčič (Prim.) 57.4; 2. Gutmajer (Rapid) 58; 3. Putinja (Prim.) 58.4.

Tek 800 m: 1. Trnčič (Prim.) 2.19; 2. Jeglič (Rapid); 3. Heller (Zeleznikar).
Tek 1500 m: 1. Predanič (Concordia Zagreb) 4.24; 2. Jorga (Prim.); 3. Podnečan (Žel.)

Tek 5000 m: 1. Slapničar (Prim.) 17.28; 2. Podpečan (Žel.); 3. Seiferl (Rapid).

Tek 110 m z zaprekami: 1. Bertonec (ISSK Maribor) 19; 2. Gutmajer (Rapid); 3. Koren (ISSK Maribor).

Met diska: 1. Slamič (Prim.) 36.72 m; 2. Jug (Prim.) 34.07 m; 3. Rak (ISSK Maribor) 30.50 m.

Met krogle: 1. Slamič (Prim.) 11.54 m; 2. Jug (Prim.) 10.18 m; 3. Barlovič (Rap.) 9.87 m.

Skok v daljavo: 1. Koren: (ISSK Maribor) 5.89 m; 2. Putinja (Prim.) 5.71 m; 3. Strahalm (Žel.) 5.58 m.

Skok v višino: 1. Pogačnik (Prim.) 155 cm; 2. Koren (ISSK Maribor) 150 cm; 3. Jeglič (Rapid) 145 cm.

Nogometne tekme.

Zagreb: Gradjanski : Hašk 3:1 (2:0); Concordia:Croatia 8:0 (2:0).

Dunaj: Rapid:Ajax (Amsterdam) 16:2 (10:1)!

Praga: medmestna tekma Praga:Nürnberg 6:1 (4:1).

Monakovo: Južna Nemčija:Madžarska 3:1 (1:1).

Mednarodne tekme profesionalov u rokoborbi

Prvo kolo.

V soboto so se na verandi pivovarne Union pričele mednarodne tekme profesionalnih rokoborcev, ki jo prireja ISSK Maribor. Nastopili so trije pari, in sicer kot prvi Madžar Emil Bogнар ter Jugoslovan Peru Janeš. Po zelo napeti in ogorčeni borbi je končala borba po 25 neodločno in se bo morala ponoviti. Kot drugi je nastopil Ličan Dušan Bosnič proti bolgarskemu prvaku Borisu Beliču. Po kratki borbi je Belič položil Bosniča v 14 z double-Nelsonom na tla. Tretji par sta bila Madžar Bogнар ter Bolgar Belič. Tudi ta borba je bila po 25' proglašena za neodločno.

Drugo kolo.

Včeraj se je vršilo drugo kolo rokoborb. Kot prvi par sta nastopila češkoslovaški prvak Jan Jandera ter Dušan Bosnič. Že v 4' je položil Jandera Bosniča z Nelsonom na tla. Kot drugi par sta nastopila Bolgar Belič ter jugoslovanski šampion Janeš. Borba je končala v 25' neodločno. Tretji par sta bila Madžar Bogнар ter češkoslovaški prvak Jandera. Borba je bila zelo ogorčena, občinstvo se je opetovano vmešalo in dalo duška svojemu nezadovoljstvu nad borenjem Jandere, ki je nasprotnika često nepošteno napadal. Po 25' minutni borbi je bila tekma proglašena za neodločno.

Borbe so dokaj ostre in pridejo tudi sportniki na svoj račun. Vendar menimo, da bi bilo treba opustiti razne nesportne trike, ki so preračunjeni le na živce gledalcev.

Tudi glede sodnika je treba skrbeti, da sodi strokovnjak in resna oseba.

Tekme se danes nadaljujejo in bodo najbrže trajale ves teden.

Zapuščina ameriškega poslanika u Madridu

Pred nekaj tedni je umrl v Madridu tamkajšnji ameriški poslanik Moore, ki je zapustil približno 700.000 dolarjev v gotovini. V svoji oporoki je za pustil španski kraljici 100.000 dolarjev za razne njene človekoljubne ustanove, 25.000 dolarjev pa vdovi slavnega tenorista Carusa, najbrže iz hvaležnosti za nepozabne ure, ki jih je pripravil glas tega znamenitega pevca diplomatu.

Odrezal si nos, ker ga je srbel

Nenavaden dogodek javljajo iz Atanija na Madžarskem. Stari kmet Istvan Toth je bil neki dan ves dan razburjen. Naenkrat pa je izginil. Po dolgem iskanju so ga našli na škednju na kupu slame, vsega krvavega po licu, sredi mlake krvi pa je ležal njegov nos. Z največjim mirom je dejal stari Toth: »Celi dan me je srbel ta prokleti nos, in eto, odrezal sem ga, sedaj me nima kaj več srbeti!«

Michel Zévaco

Lukrecija Borgia

Zgodovinski roman

124

Čim je Roza govorila, jo je Lukrecija ubogala, kakor v strašnem snu... Grozno jo je bilo pogledati... mrtvaška bledota ji je pokrivala obličje... In nejasno ji je rojilo po glavi, da ji je čarovnica rekla »hčerka«.

Naenkrat pa je Roza segla po kupi. »Dovolj,« je dejala. »Idite!... Ostalo je moja stvar...«

Bleda in omahujoča je stopala Lukrecija nazaj, a do vrat ni mogla obrniti oči od strašne neznanke. Njen pogled je bil blazen od groze.

Ko je Roza Vanozzo ostala sama, je postavila srebrno čašo natanko tja, kjer jo je bila vzela; zato čaša pa je nekoliko premaknila. Nato je priprla vrata omarice, ne da bi jih zaklenila. Ko je bilo to vse opravljeno, je odšla v kabinet, ki je ležal poleg papeževe sobe; sedla je in čakala... Naenkrat pa se je vzpela po koncu: v sobi Rodriga Borgia je nekdo govoril. Prisluhnila je...

LXXII.

Dobri duh Aleksandra VI.

Bil je papež, ki se je po končanem izprehodu vrnil v svojo sobo. Starec je bil najboljše volje, kakor smo že povedali. Njegovi strahovi so se bili popolnoma razpršili. Vse njegove misli so se obračale proti bližnji uri njegovega odhoda v Rim. Rešen Ragastensa, na čigar samomor je računal, je namerjal obnoviti svoje zavojevalno vladanje; in potem bi ostal o nedavnih dogodkih le še spomin.

O teh rečeh je razmišljal, ko se je pripravljaj, da leže v posteljo. Ko je njegov komorni sluga opravil svoj posel, je papež še nekaj minut kramljal z abatom Angelom; nato ga je odslovil. Ostal je sam. Dvakrat je zaklenil vrata in skrbno ogledal ključavnico, kakor je delal vsak večer. Ko se je obrnil, je zagledal Mago, ki je stala sredi njegove sobe.

Starčevo presenečenje je bilo tolikšno, da ni smel moči, da bi bil zakričal. Ves bled je šel korakoma nazaj; menil je, da vidi nadnaravno prikazen. Toda Mago ga je gledala s tako mirnim izrazom, da se je nekoliko pomiril in se mu je posrečilo zajeceljati:

»Po kaj prihajaš semkaj?«

»Da vas otnem, gospodar!« je odgovorila Roza.

»Da me otmeš!« je vzkliknil papež, ki se mu je ob misli na nevarnost vrnila vsa njegova hladnokrvnost. »Toda, najprej mi povej, kako si mogla priti v mojo sobo? ...«

»Pravkar sem prišla v grad pod pretvezo, da onudim signori Lukreciji dragega kamenja v nakup. Vedela sem, da ste na vrtu. Porabila sem vašo odsotnost, da sem se splazila v ta kabinet, kjer sem čakala vaše vrnitve.«

Papež je vztrepetal. Kak morilec bi bil lahko storil isto, kar je storila Mago. S pogledom, polnim bojazni in nezaupnosti, se je ozrl okrog sebe.

»Toda zakaj nisi prosila, da bi te privedli k meni na vrt?«

»Zato, ker bi bilo to lahko opozorilo morilca.«

»Morilca... torej se nahaja v tem gradu?« je kriknil papež v največji grozi.

Mago je skomizgnila z ramami.

»Ali bi bila tu,« je dejala, »če ne bi bila nevarnost strašno blizu?«

S čudnim glasom je izrekla te dvoumne besede. Toda starec, ves poražen od strahu, ni pazil na to.

»Poklical bom ljudi!« je dejal. »Dal bom preiskati ves grad.«

Obrnil se je proti vratom. Mago mu je zamahnila, da ne.

»Ne kličite,« je dejala s slovesnostjo, ob kateri je stari Borgia vztrepetal. »Prišla bi smrt! ...«

On je naglo stopil k njej.

»Kaj hočeš reči?... Glej, glej!... Daj, da malo uredim svojo pamet... Ti praviš, da je morilec v gradu... Torej me hočejo umoriti?... Sedi, dobra moja Mago... Kadar se vrnem v Rim, te storim tako bogato, da bodo najbogatejši bledeli od zavisti... Hotela si me rešiti, kakor si me že rešila... Dobra Mago!... Kako rad te imam... Ti si edina, ki ji zaupam... Povej mi vse.«

Mago ga je videla v tistem položaju duha, v katerem ga je hotela videti: zmedenega od groze, nesposobnega presojati to, kar mu ona poreče, ali kar mu velela storiti.

»Hotela sem vas rešiti enkrat,« je dejala z istim svojim mirnim glasom, zato ker hočem na vsak način rešiti hčer grofa Alma... Priselgli ste mi, da ji vrnete svobodo... Vi edini imate tukaj oblast, ki je za to potrebna...«

»Tako je. Brez mene je Beatrice izgubljena... In jaz to otnem... Moja prisega je sveta stvar...«

»Vem to, gospodar...«

»Da, da... Toda govori, povej mi.«

Brez odgovora je Mago prišla papeža za roko ter ga vedla pred malo omarico, kjer sta bili zaprti njegovi čaši.

»Odprta!« je vzkliknil papež. »Kdo jo je odprl?«

»Abat Angelo!«

»On!... To bi si bil lahko mislil... Ah, kača... Zastrupil je moje vino, kaj ne da?...«

Mago je zmajala z glavo.

»Poglejte čaši, gospodar.«

»Dotaknil se je zlate čaše! je vzkliknil stari Borgia trepetaje. »Vedno si natančno zapomni prostor, kamor postavim obedve čaši... srebrne se ni dotaknil, a zlata stoji drugače kakor prej... Ah, zdaj ga razumem, zakaj je bil tako bled... Pred pičle četrte ure je šel od mene... Nato se je vrnil... In bil je bled kakor zid...«

Papež se je tresel kakor trepetlika; zobje so mu šklepetali.

»Sicer pa,« je dejal, »pijem brez ozira, iz te kakor iz one...«

»Zlata čaša je zastrupljena,« je povzela Mago »Kdor bo pil iz te čaše, je mrtev človek!«

»O Bog! O Bog! Ali je mogoče, da biva v člo večjih srcih toliko hudobije?...«

Naenkrat pa je prijel starko za roko.

»Ali si dobro videla?« je zaškripal. »Ali si dobro videla, da ni zastrupil tudi vina, ali obeh dveh čaš?«

Mago se je nasmehnila. Vzela je srebrno čašo, napolnila jo do dveh tretjin ter jo izpraznila počasi, do zadnje kaplje. Stari Borgia je z željno radovednostjo zasledoval vse to početje.

»Vidite, gospodar,« je dejala Mago z istim smehljajem, »da vino ni zastrupljeno; abat Angelo je zastrupil zlato čašo.«

Stari je mrzlično zgrabil načeto steklenico ter jo postavil na mizo. Poleg mize je postavil obedve čaši. Nato se je obrnil k Magi. Smejal se je z divjim smehom, ki je bil podoben rezgetanju.

»Zdaj boš videla!« je renčal porogljivo. »Videla boš... Skrij se tjele v kabinet, in dobro glej. Videla boš, kakšno komedijo zaigram s tem dobrim Angelom...«

S trdimi, mehanskimi koraki je odšla Rosa Vanozzo proti kabinetu, kakor da jo drži le še nečuvana moč njene volje. Med tem časom je papež pozvaljal s svojim srebrnim zvončkom. Nato je odprl vrata.

»Pošljite mi mojega lektorja!« je ukazal hlapcu, ki je pritekkel.

Nekaj trenutkov na to je stopil Angelo v sobo. Papež se je obrnil k abatu.

»Angelo, sinko moj, poklical sem te, da piješ z menoj nekoliko tega vina.«

»Sveti oče!« je zajecel abt, kakor da se je zavrtel svet okoli njega.

»No, kaj pa ti je?« se je rogal papež. »Na, čast ti hočem izkazati. Tebi zlato čašo, meni pa skromno srebrno...«

»Oh, to je strašno!« je zamrmral mladi človek.

Abat Angelo je bil vztrepetal v hudi slutnji, kakor hitro je stopil v papeževo sobo in zaprl vrata.

»Izdan sem. Umreti moram!«

Ta misel se je z bliskovito hitrostjo začrtala v njegovih možganih. Papeževo vedenje jo je potrdilo ter jo izpremenilo v strašno gotovost. Stari Borgia je nalil obedve kupi z vinom. Zlato je porinil pred Angela, sam pa je dvignil srebrno.

»Pij!« je dejal Borgia.

»Milost!« je zahropel duhovnik ter padel na kolena.

»Ah! Ali blazniš?...«

»Premlad sem, da bi umrl...«

»Umrl! Kdo ti je rekel kaj o smrti? Ali človek umre od čaše vina? Le poglej!...«

Stari Borgia je visoko dvignil svojo čašo, kakor da z ostudno ironijo posnema gesto povzdigovanja. Nato je izpraznil srebrno čašo, počasi, kapljo za kapljo, kakor da bi z naslado okušal vsako posebej.

»Zdaj pij ti!« je dejal nato, z glasom, ki je strašno zadonel abatu na uho. »Pij, ti pravim!«

(Nadaljevanje sledi.)

Novo razglednice

Izšlo je 60 krasnih posnetkov Maribora in okolice. Za preprodajalce odgovarjajoče cene. Trgovina s papirjem F. Novak, Gosposka ulica. Založba 179 krajevnih posnetkov. 1256

Posečajte hotel, restavracijo

»Mariborski dvor« Oset. Prenočišča, kopalnice, garaže, hotelski avto. 1677

Skladišče oddam v najem.

Parfumerija, Stolna ulica št. 6. 1830

Enotonski tovorni avto,

dobro ohranjen, prodam. Naslov: Fračko, Sodna ulica 2. 1828

Restavracija Oset,

Mariborski dvor toči na novem restavracijskem vrtu prvovrstno specialno črno Tschellgievo pivo. 1822

Spalnice

naročite trde od Din 4.200 naprej, mehke od Din 2.600 naprej in kuhinje od Din 1.200 naprej pri mizarstvu v Strossmayerjevi ulici 10. 1829

Za potovanja:

potne kovančke in torbe, v veliki izbiri od navadne do najfinejše vrste. Kovančke za auto in kolekcijo vzorcev po naročilu. I. Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. 1763

Elektroinstalacije,

montaže vil, stanovanj, tovarniških splotij vsaka montažna popravila, popravila motorjev najcenejše izvršuje Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ul. 16. Velika izbira svetilk, elektroblaga, motorjev po konkurenčni ceni. XII

»PARK« kavarna

koncert ob vsakem vremenu. 1756

Vinotoč

lastnih pridelkov in sicer jabolčnik D 5.-, staro vino D 12.- in 14.-, novo vino 16.- D v senčnem, prahu prostemparkuje otvoren v Lajterspergu vlla Derwuschek

Traini kodri

so res držali, samo ako so bili od tvrdke MALY

Zahvala

Za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja povodom tragične smrti naše ljubljene sestre, oz. svakinje in tete, gosposke Dore Selinšek. 1826

Selinšek Dore

izrekamo vsem najprisrčnejšo zahvalo. Posebej pa se zahvaljujemo čast. duhovščini in vsem darovalcem prekrasnega cvetja in vencev. Sploh pa se zahvaljujemo vsem, ki so nepozabno spemili na njeni zadnji poti.

Maribor, 23. junija 1930.

Franjo in Romana Lah.

Uvažujte naše zelo znižane cene pri znani prvovrstni kvaliteti! Wögerer, Slovenska 9 1801